

APARTAMENTUL OFICIAL

Peste o oră și ceva, surata ceva mai modernizată a harabalei moșnichiforcoțăriene ne scuipă în fața liceului din Colarovca unde pe cei mai mulți elevi îi „preiau“ (cred c-am început să fac alergie la acest cuvânt) rudele și prietenii. În ceea ce mă privește, am sperat c-o să scap, că sunt al nimănui, dar m-am înșelat: dolofana fiică a secretarului primăriei mă ia de îndată în primire și-mi amprentează buzele cu sărutul ei al cărui gust sălcu și oarecum mălos îl uitasem. Câteva fete chicotesc. „Am venit să te pregătesc, îmi șoptește Rodica, după ce a observat sorbindu-mă întrucâtva cu privirea, că-mi stă bine bronzat – nici nu se poate întoarce cineva altfel de pe un șantier al tineretului – și că m-am îngrășat – vai, ce neinspirat am fost că la plecarea n-am făcut un contract cu vreun abator: acum m-ar fi livrat pentru tăiere și-aș fi mai încasat, musai, și o primă stimulativă! – Zic să nu ne grăbim, te așteaptă o serie de surprize!“

Îmi trece fulgerător prin scăfârlia bronzată și năpădită de un păr care a început, cu de la el năstrușnică inițiativă, să se onduleze, tot felul de idei, una mai trăsniță decât alta, cum ar fi, de pildă, să găsesc acasă vreuna cu burta la gură și care să pretindă că-mi este nevastă, sau că mi s-a desfăcut, în contumacie, contractul de muncă, sau că Ciombița mi-a pus în cârcă, procurându-și și martori oculari cu greutate, inclusiv cu certificatul medico-legal de rigoare, vreun viol, sau că am fost prădat de hoți, asta chiar că ar cădea ca un trăsnet. În dăldora (ah, iar mă cred la mine în sat, fir'ar ea a focului de obsesie a regionalismelor!) plecării, mi-am depus banii într-una din multiplele găuri ale saltelei. „Oricum nu ne grăbeam, îi răspund. I-am dat cheile unui neisprăvit pe la familia căruia trebuie să trec cu intenția recuperării lor. Ipochimenu e militar în termen pe undeva, pe la dracu-n praznic, cine m-o fi pus să-mi bag în grapă cu toți cretinii. Urma să-mi trimită niște pantofi, nu vezi în ce hal arăt, dovadă că nu mi-a expediat nici încălțări, nici chei de la intrare. Stă pe undeva pe lângă cimitir, într-o cocioabă împuțită. „Cum vrei tu, dar în actualele împrejurări nu cheile de la camera și de la apartamentul care ar fi putut fi al nostru – simt cum mă strânge de mână cu subînțeles și abia atunci realizez că mergem înlănțuiți ca doi îndrăgostiți sadea și care nu s-au mai văzut de luni de zile – îți lipsesc. Poți intra acolo ca-n Pădurea Vlăsiei. Deși tata s-a opus cât i-a stat în putință, cei de la Spațiul Locativ au găsit de cuviință să te evacueze în lipsă. Noul locatar, unul fără nici un Dumnezeu, dar cu doi copii oligofreni, abia întors din pușcărie, se va muta în curând, cei de la IGO spetindu-se la ora actuală cu zugrăvitul. Cred că cel mai cuminte ar fi să nu te arăți: n-or să-ți arunce ei cărțile și lucrurile în stradă, cum s-ar fi exprimat unul, mai ales că acestea din urmă sunt ale internatului, după câte știi. Poți veni la noi până se clarifică situația“.

Nu mi s-a părut de loc o propunere înțeleaptă și am renunțat

la a-i mai căuta pe-alde Baroncea. Simțul proprietății lucra puternic în mine și am căutat strada care să mă aducă mintenaș spre fosta mea vizuină. Fata mă însoțea fără să mai scoată o vorbă. Când m-am mai depresurat, am întrebat-o, în timp ce-mi schimbam cureaua genții pe umărul tangent până atunci cu al ei, gest care în împrejurări normale ar fi fost taxat tranșant ca unul de impolitețe în orice ghid al manierelor elegante: „Dar cu ilustrații mele colocatari ce s-a întâmplat? „Păi ce, nu știai?“ „De unde să știi?“ Imediat după plecarea ta, l-au arestat pe Ciombe pentru că l-a băgat în spital, nu se știe dacă mai scapă, e în comă la reanimare, pe fiu-său, o răgoace ce abia a terminat clasa a opta. La- prins în flagrant delict de conversație criminală, vorba lui Eugen Ionescu a propos de Victor Hugo, cu mă-sa vitregă care-i da pe viu lecții de inițiere erotică aplicată, iar ea, profa de sex, a fugit în lume. Unii spun c-ar fi pe la Hanul Morilor, unde, doar în sutien și bichini, spală mașinile turiștilor străini în speranța că-i va cășuna vreunui s-o vrea la așternut, ceea ce nu-i exclus să se și întâmple, lumea e plină de perverși care să creadă sincer că le-a căzut în brațe însăși vreo străne-poată a vampirului Dracula. Ce e însă cel mai rău e că la plecarea lor din apartament te afectează și pe tine și-ți dovedește că pot exista rele și mai mari decât vecinătatea care te-a adus de atâtea ori la exasperare!“

Pubelele, locul cărora era la doar câțiva metri de geamul meu – al meu, pe dracu! – se încinseseră peste zi și infectau aerul cu izul lor de resturi menajere fermentate. Sau, cine știe, poate că nasul meu se dezobișnuise de astfel de mirosuri fetide. Fereastra era deschisă. Dinăuntru venea, înviorător, un val răcoros de var proaspăt. Am privit și, dacă n-aș fi fost încolțit, aș fi escaladat pervazul, ca-n atâtea și-atâtea nopți ciombiene când zvârluga chilugă își bloca yala de la intrare. Catrafusele mele erau pe patul tras în centru și acoperit cu un celofan albastru puchistrat generos ci stropi de var căzuți din tavan. Am pătruns pe scară, ca oamenii civilizați și am bătut la ușă. Ne-a deschis o femeie a cărei corpolență am evaluat-o, din privire, la cel puțin o sută douăzeci de ocale de-ale lui Cuza. Fața ei, ca o lună plină, emana bunătate prin toți porii. Avea părul șaten adunat la spate într-o cordeluță roșie, sfâșiată, se vedea cât de acolo, dintr-o cravată, uzată, de pionier, ceea ce-i dădea un aer de ștregăriță șagalnică. A înțeles cine sunt, poate chiar mă cunoștea din vedere, și ne-a lăsat să intrăm în odaia care mai era și nu mai era a mea. „Am zis să facem și aici curat, dacă tot s-a oferit primăria să ne ajute“, a început, femeia să se dezvinovățească, dar în curând a amuțit, căci în spatele ei a apărut, ca din pământ, o namilă, doar în chiloți și-n maiou, în cazul în care pungile de sub ochi, enorme și parcă violacee, nu puteau fi și ele asimilate ținutei sale vestimentare prin excelență sumare.

Haidamacul ne-a privit fioros și i s-a adresat și i s-a adresat cu glas răgușit, ca de câine ce a urlat toată noaptea în pustiu, muierii: „Ia zi, fă, ăștia cine mai sunt?“ „Păi, dumnealui e profesorul care a locuit aici, dar dânsa nu știi: sper că nu s-a însurat

* Fragment din romanul *Ține-mă de vorbă, să nu mor*, în curs de apariție

Lumină crudă

cu ea p-acolo pe unde-a umblat“!

Gorila ne-a sfredelit din nou, parcă și mai chirâș, mutându-și ochii răi de la unul la altul și, într-un târziu, a catadixit să mă interpeleze, ca și când aș fi fost un gândac de bucătărie: „Bă, cum te-o fi chemând că nu mă interesează, când îți ridici boarfele și terfeloagele, că vreau să rașchetez parchetul și nu prea am chef să-ți văd mutra pe-aici, să-ți între bine-n cap: apartamentul meu nu-i bordel, m-auzi“?

Am ridicat privirea a ripostă, hotărât să-i înfrunt pornirea agresivă, dar amintindu-mi spusele Rodicăi că urangutanul tocmai ieșise din pârnaie, m-am resemnat. În schimb, el a continuat netulburat: „Cât ți-a dat soldătoiuul acela pe care l-am găsit în patul tău împuțit morfolind o țigancă? Să știi că i-am confiscat cheile și i-am scos afară pe amândoi cu picioarele-n fund. De-acum adio cu coțaiala. Casa mea nu-i hogoag de rendez-vous și nici stație de montă țigănească!“ „Păi, să vedeți“... „Nici un păi și nici un să vedeți! Și cu mine să nu te dai puriu și bariu că eu am școala vieții și-am fumat de de toate. Sunt mai baștan ca Al Capone, dacă vrei să știi, și asta pentru că-s la mine acasă. Blocul acesta s-a construit exact pe ogorul de varză al lu'bunică-miu și nu-nțeleg de ce statu'acesta tâmpit asigură-n el hogoaguri la toți veneticii cu sămânță-n proțap și mă lasă pe mine și pe ai mei să ne plouă-n polățile învelite cu carton ale soacră-mi, și se mai și bate cu cărămida-n piept și cu grija față de om, tu-i gura lui de om al dracului, că până n-am intrat cu forța-n cabinetul primarului și n-am lovit cu barosul acesta – și aici își încleștă pumnul cu care despică aerul din jurul neveste-si care parcă se transformase în statuie de calcar ciuruit de picurii ploilor – în cristalu de pe birou, nu s-a uitat nimeni la mine“!

Rodica se făcuse ca varul și parcă tot dădea să leșine dintr-o clipă într-alta, ceea ce bănuiesc că n-ar fi fost deloc rău pentru cauza mea de ins căruia i s-au violat toate drepturile pe care huiduma din cadrul ușii le invoca și poate chiar s-ar fi năpustit asupra mea dacă nevastă-sa nu și-ar fi interpus șuncile între noi.

În baie se hârjoneau cei doi copii, ca și cum nu mai văzuseră apă caldă de când părăsiseră lichidul amniotic din vintrele gră-sanei ce găfăia alături de parcă ar fi ajuns, paroxistic, la apogeul orgasmului friicii.

Nici eu nu mai făcusem o baie fierbinte de mai bine de trei săptămâni. Și nici nu-i vedeam pe năpârstocii encefalopați ai

puriului ieșind din cada de fontă emailată înaintea de cele două ore de apă caldă pe săptămână, dar urgența era acum de cu totul altă natură și cred că începusem să mă schimb de pe un picior pe altul, reacțiile fiziologice fiind alertate și de starea de nervozitate pe care mi-o inoculau vorbele amenințătoare ale bătăranului cu mutră de ocnaș predestinat.

Din bucătăria în care nu intrasem niciodată pentru că filiforma Ciombăriță și-o arogase integral, cu toate că figura ca dependență în comun, alături de hol și de sala de toaletă, pe contractul meu de închiriere, începură să miorlăie niște pisici mai abitir ca la intrarea în rutul favorizat de așa zisa săptămână a brânzei. Vajnicii proaspăt proprietari schimbară între ei câteva priviri greu de tradus în cuvinte. Probabil că se ciondăniseră pe tema încartuirii felinelor în noua locuință și acum unul dintre soți îi reproșa celuilalt inițiativa. Și nu era deloc exclus s-auzim cum din alt cotlon încep să măcăie niscai rațe, să mehăie vreo capră ori să guițe de foame vreun godac răpănos, căci țaranul nu se simte bine în cubul de beton dacă nu-și aduce cu el o parte din orătâniile și din dobitoacele care dau sens existenței lui, după cum, prima grijă a țaranului transplantat aici din cortul ciuruit de intemperii, o să scoată parchetul și să-l ardă ca să nu mai audă cum tropăie a dor de ducă nomadă calul instalat în sufragerie unde i s-a improvisat un conovăț din caloriferul căruia nu i s-a găsit altă utilitate atâta vreme cât nu scoate scânteii și nu i se vede jăgăraiu (scuze pentru acest barbarism care acum știți bine de unde-mi vine sub condei). Și pe fundul unei ușoare tăceri tensionate, intrigat că nu aud cotcodăcitul găinilor din debara, a început să orăcăie broasca de la intrare: cineva nepriceput la Sesamuri, ori pe care nu-l prea ascultau mâinile parcă abia închiriate de la vreun muribund cirotic, se chinuia să pătrundă în apartamentul cu destin blestemat, menit să fie bătuit cine știe cât de devreme. În cele din urmă a reușit. Un omuleț straniu, cu salopetă și bonetă sinilie, și-a făcut apariția ținând într-o mână câteva pachete de mărășești – țigările noastre naționale, nu? – și în alta o sticlă de coniac cu o etichetă și ea destul de îndoielnică. Ochii mici, nu prea mi-am dat seama dacă verzi sau dor reflectând în ea albastrul frunzelor de pe pereții de curând dezinfecțai, îi jucau viezurește sub sprâncenele stufoase și înspicate de troienele nu atât ale timpului cât ale vieții dezorganizate pe care o ducea. Nu era din oraș, altfel l-aș fi văzut eu arzând gazul pe la vreo cărciumă, ca pe toți instalatorii și cosmeticienii de apartamente, celebri prin nepriceperea și mai ales prin neseriozitatea lor proverbială: „Am fost să-mi iau antidotul“! Începu el să dea raportul, fără ca vreunul din cei de față să i-o fi cerut-o sau sugerat-o în vreun fel. Își însoțise vorbele, ardelenești prin accent, cu ridicarea sticlei până deasupra șoldului, gest care m-a făcut să mă gândesc la zbaterea aripii unei păsări tăiate. Apoi și-a pus cumpărăturile și cheile – nealtele decât ale mele, le-am recunoscut după belciugul cum nu cred să mai existe un altul în lume – pe pervazul ferestrei și s-a întors către mine: „Trebuie să fiți domnul profesor“! „Întocmai“! Am replicat eu precipitat. Politețea lui, contrastând frapant cu a mitocanului care exersa niște grimase de lehamite, m-a îndatorat și m-am agățat de ea ca înecatul de paiul adus de valuri în preajma-i. Ghindocul mi-a întins mâna și s-a prezentat, după ce și-a șters-o de salopetă, bănuți cam în ce regiune mai bombată a trupului său altminteri stafidit și după ce, cu aceeași mână polifuncțională, și-a aranjat mustața de culoarea cernoziomului degradat: „Pictorul George Zinulescu! Artist plastic, nu știu dacă numele

meu vă spune ceva. Ar cam trebui să vă spună, deoarece aceeași tagmă ne înglobează pe amândoi. Știu că scrieți poezii. Eu sunt clujean și o să vă povestesc în seara asta cum am ajuns temporar în Dobrogea să spoiesc apartamentele primăriilor!

Și-a tras scaunul și s-a așezat în fața mea, obligându-mă să iau și eu loc pe marginea patului a cărui bară metalică îmi strangula circulația sângelui la întâlnirea coapselor cu gamba, obligând-o pe Rodica să-mi urmeze exemplul. „Adaptați-vă, domniță, la condițiile de șantier“ i se adresă domnul Zinulescu de parcă el era gazda și noi doar căzusem în intimitatea lui ca muștele-n lapte. „Doamna Răileanu“? Plusase el și-i sărutase mâna catifelată, lucru ce, nu-ți trebuiau prea multe dioptrii psihologice să-ți dai seama, îi făcu fetei o deosebită plăcere. „Nu încă“! Ripostase ea și promptitudinea îmi gădilase plăcut auzul donjuanesc, la nici două ceasuri după ce îngerita de la Capidava se lăsase nemilos vămuită de lacrimi albastre pe care n-aveam nici un motiv să le suspectez de vreo prefăcătorie cât de firavă.

Cu mintea la Viorica, doar tot sunt la modă surogatele și succedaneele de tot felul, m-am trezit că-mi trec protector mâna peste gâtul vecinei de șezlong cazon (aș fi putut scrie chaise longue) și ea n-a ezitat să se cuibărească în mine, așa cum, am avut deodată această revelație, și în ea se cuibărise moartea prematură și negociatoare. Simțeam că atmosfera se cere deconflictualizată și umanizată în vreun fel; pictorul – zugrav de meserie – dăduse tonul, antidotul lui de pe rebordul ferestrei își aroga atribuții terapeutice de licurici în noaptea tensională care se căsca în fosta grotă ciombiană. Și mi-am adus aminte de sacoșa cu fructe și m-am grăbit s-o pun la bătaie, mișcare parșivă de șahist viclean care-și recâștigă cu pași imponderabili fostul statut de „apropietar“ al spațiului locativ în care ne aflam înainte de-a fi trâmbițat numele câștigătorului tragerii la sorți a cămășii învinsului. Ex-pușcărișul s-a retras bombănind, în timp ce consoarta domniei sale, mult mai cooperativă, a adus un castron de tablă, știrbit, și l-a umplut pentru răcișorii uitați de cel de sus în apă de parcă i-ar fi conceput cu un hipopotam deshidratat, iar nu cu rinocerul care continua să înjure cu glas tare, în camera în care spiritul ciombist nu fusese distrus de zeama de calcar din vermurelul artistului clujean ce-și încropea un pat din colecțiile mele de reviste literare.

În curând am rămas doar noi, artiștii, și domnița care a catadixit și ea să-i moaie buzele arse într-o ceașcă de coniac oferit de maestrul căruia i s-a dezlegat limba și mai mult. A

Case în Franța (Italia?)

început prin a mă îmbărbăta să nu părăsesc pentru nimic în lume hruba căreia tocmai îi dăduse față comercială. „N-au nici un drept să vă dea afară. Asta o scot ei din capul lor, că ar avea repartiție și pe camera dumneavoastră, că mi-au și zis cei care m-au angajat s-o zugrăvesc: e o cameră de protocol, oficială, care va să zică, în care voi locui și eu cât lucrez în acest oraș și vreau să vă fac ceva stas, tuț adicătelea, că eu n-am bucurie mai mare decât când cosmeticizez apartamentele oamenilor mari. Păi știți dumneavoastră cine mi-a lăsat mie cheile pe mână ultima dată? Nu știți, că n-aveți de unde. Să vă zic tot io: criticul literar Mircea Zăciu. Și aș vrea să vă fac cunoștință cu el. Plătesc io drumul, nu vă faceți griji în privința gologanilor. Mă iertați că v-o spun, dar io când lucrez pe la asemenea personalități, mai trag cu coada ochiului și pe la cotoarele cărților și pe la titlurile manuscriselor și pe la tablourile pe care le dau jos de pe pereți. Așa se face că v-am citit câteva poezii din caietele albastre și vă garantez io, care nu-s fitecine, am avut și expoziții personale, până m-au luatăștia la ochi că promovez subiecte oculte, mă rog, că aveți har și io știu cum e și-n poezie, dacă n-ai pe cineva dinăștia mari să te ia de urechi și să te ridice-n sus să te vadă lumea, nu poți răgădui de unul singur. Și să știți, domnul Zăciu e mare de tot și pe mine nu mă refuză, indiferent de ora din zi sau din noapte la care-l deranjez. Și nici nu trâncănesc aici ca să se usuze prima mâna mai repede, ca s-o dau și pe-a doua până la miezul nopții, când începe duminica, dar io pe primul plan creația, nu banii mă fac pe mine, ci io pe ei. Din buzunarul meu nu lipsește niciodată carnetul și creionul. Văd undeva o frunză, o umbră mai nu știu cum, mă opresc și-o desenez, vin acasă, mă rog, acolo unde zugrăvesc, îmi fac un șablon și se miră toată lumea de unde-mi iau izvoarele și cum îmi vin ideile, înțelegeți dumneavoastră poate mai bine ca alții, că dacă nu ne-om înțelege noi, creatorii, înde noi, atunci cine“?

Omul perora, sticla se usca și eu o invidiam sincer că se poate debarasa atât de ușor de lichidul scârbos pe care fusese să-l poarte în ea ca-ntr-o vezică urinară. Îl ascultam doar c-o ureche, cealaltă fiind îndreptată spre sala de baie unde cei doi brostaci se simțeau ca-n sânul lui Adam și dacă robinetul n-ar fi început din senin să-i împrăște cu apă rece precum a izvoarelor de munte în ziua de Pobreajen când, zice-se se urinează cerbii în ele, ar fi hălăduit acolo toată noaptea. Au început să țipe și-atunci mumă-sa i-a recuperat, întregi, sau cât o mai fi rămas din ei după ce le-a năpărlit stratul de jeg ce-i imuniza. N-am ezitat și m-am repezit într-acolo să-mi testez singurătatea aducătoare de fericire. Pictorul și-a rotit privirile pe pereți, vădit nemulțumit de zonele umede. Igrasia de dedesubt își vedea nestingherită de rosturile ei. Sticla răsufli și ea ușurată, așa că principalul consumator mi-a făcut cu ochiul și s-a ridicat c-o sprinteneală suspectă pentru vârsta lui – de n-ai fi știut ai fi jurat că n-a pus strop de băutură pe limbă în viață – și s-a retras spre ușă, de unde, cu vocea coborâtă până la șoaptă, a adăugat: „Merg să-mi oxigenez și io plămâni, o oră, două. Să nu credeți c-am uitat c-odată am fost și io tânăr și țăfreș și-ndrăgostit până-n vârful unghiilor. Și-apoi tinerețea, bat-o vina cu dragostea ei cu tot, nu știe carte prea multă, ea își cere drepturile ei firește. Să n-aud c-ați fost cuminți, că mă supăr“! S-a eclipsat discret. Obrajii Rodicăi ardeau ca focul și, la foarte puțin timp după ce am rămas singuri, a început să plângă în hohote. Examenul ei la Facultatea de chimie se dovedise încă o dată un fiasco și se temuse, mi-a spus printre icnetele ca de copil trezit dintr-un vis urât, de clipa în care avea

să rostească acest adevăr crud în fața mea. I-am șters lacrimile cu podul palmei care mirosea încă a Dunăre, dar când îmi savuram fapta bună de-a o fi liniștit, ea s-a pornit să-mi reproșeze infidelitatea și curtea asiduă pe care i-o făcusem fiicei bucătăresei. N-am negat nimic și asta a înfuriat-o și mai tare. Ar fi dorit și ea o dată să mă iau de guler cu cei care mă calcă în picioare și mă umilesc, ca, de pildă, în seara aceasta când puțin a lipsit să le fâgăduiesc grobrienilor de alături că sunt dispus să le degajez un spațiu care nu le aparține, deși nici conlocuirea cu ei nu i se pare prea sănătoasă, din perspectivă morală, firește. M-ar vrea mai decis, fără eterna echilibristică pe muchia cuțitului, mereu acuzat de rele pe care nu le-am făcut, parcă aş atrage ca un magnet asupra-mi năpăstuirile de care nu mă pot apăra, binele pe care-l fac întorcându-se cu o sută optzeci de grade împotriva mea spre a mă lovi când mi-e mai drag pe lume, de mi-o fi fiind vreodată. Era dispusă să mă ajute. Nici de data asta n-am ripostat și ea a luat tăcerea mea ca un posibil accept. Încă nu-și pierduse speranța că am putea, de ne-o fi scris, să îmbătrânim împreună. Mă întrebam, ascultând-o, cine i-o fi băgat în cap fraza asta de efect sentimental și tot eu îmi răspundeam că în nici un caz vreunul din binevoitorii elevi care mai veniseră sâmbăta acasă.

Când, în sfârșit, s-a dus la baie să se aranjeze în oglinda aburită de cât se bălăciseră cei doi zurbagii în devenire, am profitat de moment și am ridicat salteaua care-mi amintea, de fiecare dată, de-o găscă flenduroasă căreia-i curg penele pe prundul gârlei și am răsuflet ușurat: fișicul de sute albastre era în ascunzătoarea lui, ca oricare alt gheomotoc de vată. Le-am transferat în buzunarul de la spate al pantalonilor și m-am oferit s-o conduc pe Rodica, nu însă înainte de a deschide larg fereastra, ca fumul mărășesc al artistului boem să se piardă sub bolta înstelată a patriei. Și dacă n-aș fi ținut privirea aninată de stele, aş fi observat cum de sub geam se fofilează, cu pasul piticului, cogeamitea pachionul, nealtul decât tatăl fetei, Conu Gogu care nu-mi place deloc să-mi închipui cum ar fi reacționat dacă eu și fiică-sa am fi dat curs sugestiei avansate de zugravul care-și arogase cu de la el putere și misia de sexolog, pe lângă cea de impresar literar al unui ilustru necunoscut trăind într-o cameră în care, vorba poetului, n-ar sta nici o iubită, necum să-și pună la bătaie virginitatea, oricât de aseptice ar fi fost mirosul pe care-l degajau pereții văruiți în chiar aceeași zi. „Ne-am mai plimba, i-am zis văzându-i privirea contrariată pe măsură ce ne îndreptam spre scara ei: în raport cu ulița enormă din Capidava, aleea pe care ne aflam mi se părea ca și inexistentă, dar vin de la drum și n-am nici de unele!“ „Vino la noi, la cină. Ai mei te așteaptă cu brațele, în ciuda tuturor celor întâmplare. Nu trebuie să recunoști nimic!“ „Stai, că nu-nțeleg despre ce e vorba în propoziție!“ „Ei, nu-nțelegi! Înțelegi foarte bine: micul tău flirt care te-a plasat în ipostaza de corupător de minore. Tata s-a supărat foc, dar eu cu mama, mai ales ea, n-am crezut o iotă. Te cunosc prea bine și, în cele din urmă, l-am convins și pe el de toate relele intenții ale zvonacilor și răspândacilor de tot felul“. „Totmai de-aia zic că e bine să lăsăm timpul să-și săvârșească lucrarea“.

Ambiguitatea mesajului meu a înnegurat-o și sprâncenele stufoase i s-au împreunat. I-am strâns mâna pufoasă, veșnic rece și umedă și m-am răsucit pe călcăie, spre a mă pierde în noapte. Deși n-am întors capul, am știut că m-a privit până ce colțul blocului s-a interpus între noi. La mine ardea lumina, însă meșterul nu se întorsese și nici nu mi-l mai imaginam

lucrând în noaptea aia, după o sticlă, poate două, de „antidot“, cum îi plăcea lui să-și alinte cuminecătura cotidiană de artist ce nu făcuse, de era să-i dau întru totul crezare, compromisuri cu credo-ul și cu arta lui de răsfațat al simezelor până într-o zi când căzuse în dizgrația culturnicilor clujeni.

L-am zărit în curând la grădina restaurantului unde stomacul, răsfațat regește până acum de bunătățile servite preferențial de Coana Florica, îmi dădea ghes să-l îndatorez c-o frigăruie și c-o halbă de bere. Am făcut încă o dată stânga-mprejur – limbajul cazon era încă proaspăt în memoria mea, - și am căutat un alt local, deși-l știam, la o asemenea oră și-ntr-o astfel de zi, înțesat de marinarii din port, ca și de prostituatele care fojgăiau în jurul lor. Am pândit până ce s-a eliberat o masă slinoasă și am tăbărât pe ea. Lipsă de companie n-am avut nici aici. De undeva, din fumul tavernei mohorâte, am fost zărit de profesorul de sport, colegul meu care și-a luat paharul și mi s-a alăturat, într-o euforie de zile mari și foarte puțin a lipsit să nu mă pupe. L-a reținut, mai mult ca sigur, teama dospită-n subconștient că s-ar putea prăbuși, eu fiind mult mai scund și mai pirpiriu decât el, proful de „tumba și înțelepciuni“, cum îi plăcea să se recomande celor pe care-i întâlnea pentru prima oară. „Ia zi, cum a fost“? Mă luă el din scurt, ca și cum eram aviatorul sovietic căruia nemții i-au dat drumul din lagărul de prizonieri pentru că n-au putut scoate de la el nici un secret militar. I-am rezumat, succint, sejurul meu la poalele cetății romane de care brusc mi se făcuse un dor nebun și i-am scandat un vers venit instantaneu pe limbă: „Am plecat la prânz de-acolo și deja mi-e dor de EA“! În cazul în care mi-a repetat, fără pierderi acustice prea mari, stihul, nu-mi făceam iluzii că pronumele personal din final, gândit cu majuscule ar putea trimite la altceva decât la așezarea între zidurile căreia istoria se lăsa devoalată ciob cu ciob, os cu os și monedă cu monedă. „Știi de ce te-a întrebă“? A reluat el după ce a mai comandat un rând de beri și i-a gonit de la masă pe doi golânași care sperau să se chitrofonească pe de-a moaca. „Știu eu ce să zic“? „Ei bine, cum bine știi, află că de luni merg și eu acolo, cu noua serie de elevi, mobilizați, cum bine știi, dinainte de vacanță. Pe de o parte vreau să merg, sunt în sucăr și-n șuturi cu nevastă-mea căreia n-am ce-i reproșa decât c-a pus-o naiba să avorteze fără știrea mea, dar pe de altă parte, dacă plec, s-ar putea să fiu bun plecat și-o să-mi fie imposibil să mă mai întorc la ea. Nu mai stăm la alde socru-miu, am închiriat un apartament în aceeași clădire cu birourile DRIFOT-ului, pe mâna stângă, la ieșirea din Colarovca, cred că știi“.

L-am lăsat să-și verse oful conjugal acumulat în atât de puține luni de mariaj, după un celibat la fel de prelungit ca și al meu, și am încercat să-l încurajez pe cărări împăciuitoare, dar cred că eram cel mai puțin îndrituit să-i dau sfaturi matrimoniale. „Directorul spune că o despărțire temporară e necesară pentru limpezirea apelor tulburi și tensionate în care înotăm amândoi contra curentului, sau ne lăsăm în resteie ca doi boi cărora doar Dumnezeu le mai poate alunga năravul din trupurile tăbăcite de pleasna bicicluului“. Dă-mi voie să nu prea fiu de acord cu directorul tău. Nu scrie nicăieri că dacă ești director, sau dereftor, cum îi spui tu, trebuie să le știe pe toate. Separarea de care vorbești s-ar putea să fie chiar pernicioasă. Există riscul întoarcerii ireversibile la tabieturile vieții de burlac. Nu-i de acolo să nu te ia nimeni la rost când vii acasă pe trei cărări. Arată-i codrul unui pui de urs dresat să facă giumbușlucuri la circ și scoate-i juvățul de la gât: imediat l-ai scăpat în desii. Instinctul

moare ultimul“!

Într-un târziu a părut că-mi dă dreptate, dar eram sigur că atunci când se va trezi, va gândi exact contrariul și va acționa în consecință, cu toate că nu-i un om de acțiune, ci, mai degrabă, încremenit în câteva proiecte păguboase din trecutul care-ncepe tot mai mult să-i țină loc de viitor. „Și cu Nea Ilie ce fac“? Mă trezește Pavel Corolenco din reverie. Am apucat de i-am promis“! „N-are decât să trimită pe altcineva“! „Pe cine“? Oamenii-s plecați în concedii, și-au planificat, așa cum se-ntâmplă, o mie și una de chestii“! „Pe mine, de exemplu“. „Tu doar ce vii de-acolo. N-o să fie de acord“! „Îl doare pe el în cot de timpul meu liber. De ce n-ar fi, la urma urmelor? Nu văd de ce s-ar omorî confrății să ocupe acest post de bouc émissaire! Te implor eu să facem rocada asta! Într-o bună zi o să înțelegi de ce țin atât de mult să mă întorc acolo“! „Aprindere de calcaneu“? „Să zicem“!

Am bătut palma și am parafat înțelegerea printr-un nou rând de halbe pe care am ținut morțiș să le plătesc eu. Și în timp ce le-am descântat, am mai adăugat, pentru orice eventualitate, o clauză la înțelegerea noastră: aceea de a-l dubla, voluntar, precum neamțu-n Bulgaria, în cazul în care dereftorul, predispus uneori la ciufuțenii greu de priceput, n-ar fi consimțit la târgul nostru dictat de interese sentimentale pe care era bine să nu le invocăm. L-am condus până acasă, să fiu singur că se întoarce în sânul familiei sale clătinaoare ca niciodată și m-am întors la grota în care pereții se umpluseră de frunze albastre și pe care te așteptai să le auzi foșnind. Artistul se întrecuse pe sine și-mi spulberase orice dubiu cu privire la trecutul lui artistic și ideologic. Până spre ziua era cât pe ce să devenim prieteni din copilărie, precum bețivii ce s-au întâlnit pentru prima și ultima dată la bufetul unei gări, și a rămas stabilit ca eu să-mi fac o selecție riguroasă din versurile mele, să le mai dau o mână, ca să mă exprim în jargon de zugrav, așa încât pe la începutul lui Râpciune, când îi expira și lui Contractul încheiat cu IGO Colarovca, să luăm amândoi drumul – că lung e drumul Clujului – spre Dealul Feleacului, drum al cărui cost pe care-l va suporta el, a ținut să repete acest lucru de mai multe ori, spore a ne înfătoșa la Judecata de apoi a divinului critic ce apelase la serviciile artistice ale domnului Zinescu atunci când simțise nevoia unui nou look al apartamentului înțesat de cărți tot una și una, nu ca ale mele care se odihneau jerpelite de-a dreptul pe parchetul doar de Dumnezeu ocrotit până acum de-o inundație, că acela așa fi fost, halal intelectual și tip de scriitor în ascensiune, mi se citea asta pe chip și pictorul a amintit și acest adevăr, nu o singură dată, subliniind, neîndoindu-l, un om cu destin.

A doua zi, cam pe la vremea când clopotul vestea terminarea slujbei de duminică, pictorul a ținut să-mi de un sfat, de nu urmarea cumva să-și pună în valoare caracterul de om integru: „Să nu mai lași niciodată banii, mulți sau puțini, acolo unde i-ai ținut până acum. Mă mir că golanul acela care-aducea curve aici n-a dat peste ei. Și află de la mine (după o noapte de beție era normal să mă tutuiască) că oricine, cu excepția mea, ți i-ar fi săltat fără nici o remușcare. Dar altceva voiam să te rog: împrumută-mi și mie două-trei sutare până la salariu. Azi e duminică și-aș dori să ies și eu în oraș, ca băieții“! Mi-a făcut șmecherește cu ochiul. Cum puteam să n-am încredere într-un astfel de om? M-am executat pe loc, ca și cum așa fi achitat o recompensă celui ce mi-a adus la domiciliu câinele pierdut sau trusa cu acte uitată în cine știe ce tren internațional. Că n-aveam

să-i mai văd niciodată – e vorba de bani, ca, de altfel, și de ciudatul zugrav ce se oferise să-mi deschidă una din puținele uși norocoase ale afirmării literare – asta-i cu totul altă poveste. Puțin i-a lipsit s-mi promită că mă va și cununa, în cazul în care mă hotărâam să mă însor cu domnița Rodica sau cu oricine altcineva. Și m-am gândit în sinea mea că tot cam atât m-ar fi costat zugrăvitul camerei în caz că așa fi tocmit eu pe cineva, dar cine zugrăvește o încăpere din care urmează să fie mazilit peste câteva zile? Un motiv în plus să nu renunț chiar așa de ușor la grota mea atâta vreme cât contractul de închiriere era departe de a fi expirat. Luminat de această idee justițiară, ca și de coniacul ingurgitat peste noapte, m-am apucat să frec parchetul, să-l spăl și să-mi aranjez lucrurile, y compris terfe-loagele filosofice ale lui Baroncea, ca omul care nici un gând n-are să se cărbănească, doar nu eram nepotul din flori al lui Ashaverus. Nici n-am realizat când a trecut ziua. Spre finele ei, a venit domnița în vizită. Voia, chipurile, să-mi arate costumul pe care tocmai îl scosese de la croitoreasă, dar dreptul la intimitate – în van îmi camuflasem geamurile cu hârtie albastră și-mi încropisem un fel de perdea din câțiva metri de raicort sabloniu – nu ne-a surâs nici de data asta: vecinei de vis-a-vis tocmai îi dispăruse bicicleta pe care ani de zile o parcase sub scară și voia să ne convingă de faptul că nu eu eram autorul furtului, și nici meșterul meu de la Cluj – Doamne, începeau să mă caute personajele pe-acasă, ca pe dramaturgul acela italian al cărui nume momentan îmi scapă, cred și eu, după atâta nesomn și frecuș – sau dacă nu puteam cumva furniza niște indicii, doar a ars la mine lumina toată noaptea, care s-o pună pe urmele hoțului adevărat. Milițianul care o însoțea, fără să-mi fi arătat, așa cum se proceda prin filme, mandatul de percheziție, își nota zelos datele mele personale într-un carnet cenușiu. Apoi m-a somat să-i spun de-a fir a păr tot ce-am făcut în ultimele treizeci de ore. Am început cu trezitul în dispensarul în care fusesem cazat și cu spălutul meu în Dunăre, pe malul acesteia de la Capidava, am continuat cu întoarcerea în Colarovca, după amiază, în compania tovarășei Danciu care ne preluase, am continuat cu discuțiile interminabile avute cu zugravul din Ardeal, discuții întrerupte de cele câteva ore când am luat masa la restaurant, în compania cețoasă a lui Pavel Corolenco, ginere al tovarășului președinte de c.a.p. și profesor de educație fizică la liceul din localitate, restul din noapte și primele ore ale dimineții fiind investite în a-i ține de urât pictorului insomniac, după amiaza fiind în exclusivitate consacrată activităților casnice, și aici am invocat spălarea parchetului pe care el tocmai îl imacula cu bocancii lui pristandoși și plini de noroiul misiei, convins poate în sinea lui că orice mare detectiv trebuie să frapeze prin straniețăți vestimentare sau ticuri nervoase ori verbale. Și nu știu ce mi-a venit să adaug, în final: „Iar ultima oră mi-am petrecut-o platonice în prezența logodnicei mele, aici de față, fiica, unică la părinți, a tovarășului secretar al Sfatului Popular din localitate“! Care va să zică, mă învârteam, fir'aș al naibii, doar printre oameni grei, de profesie tovarăși! Cu toate astea, prezumția de vinovăție rămânea pe mai departe lipită de mine ca marca de scrisoare. Și adevăru-i că sintagma „hoț de biciclete“ sună bine; cu primul substantiv la plural e, dacă nu mă înșel, titlul unui film neoverist care la vremea lui a făcut senzație nu doar în peninsula cu formă de cizmă a cărei talpă o spală Mediterana, nu și pe ale dobitocului care-mi necinstește munca de-o jumătate de zi, cred că m-a pedepsit cel de sus că am lucrat în ziua ce-i aparține pentru că El însuși

a sorocit-o odihnă. L-am auzit pe tablagiu cum își închide carnetul cartonat și o clipă mi s-a părut că percep un clămpănit de pelican. Apoi a salutat pocnindu-și călcâiele, nu pot să bag mâna-n foc că pentru a face impresie ori doar spre a se mai descotorosi de noroiul de pe pingele și a ieși urmat de păgubașa ce lăsa impresia că se pregătește pentru o lungă și consistentă carieră de scobitoare ce urmează să ferească toți dinții cariati ai lui Scaraoțchi.

Bucuroasă că am scăpat-o de interogatoriul netotului, Rodica m-a invitat din nou la ei, să văd filmul care începea la orele opt. Pentru cină rămăsese în vigoare îmbierea făcută cu o seară înainte. Am acceptat și mi-am petrecut sfârșitul de zi și de săptămână într-o atmosferă de mic confort burghez, lăsându-mă conversat și driblând, la rândul meu, sporovăiala când aceasta dădea semne c-o să alunece tendențios spre zone periculoase, cum ar fi, de pildă, condiția burlacului care în această urbe e lăsat de izbeliște de cei care ar trebui să-l protejeze și aruncat de acolo-acolo ca un specimen ce aștează la echilibrul social al colectivității, ori când, convivi vicleni încercau să mă tragă de limba pe care o credeau destul de maleabilizată de berea rece scoasă pantagruelic dintr-un frigider inepuizabil și ingurgitată bovin, sperând să afle amănunte picante despre fetele frumoase care-mi dăduseră târcoale, precum viespile postite hârbului de miere zaharisită. Nici când a venit vorba de proiectele mele de concediu n-au putut scoate mare lucru de la mine. Starea asta de pândă s-a soldat cu faptul că n-am reținut o iotă pe ecranul televizorului color – doar patru asemenea scule obținute cu relații și aprobări de la partid existau în tot orașul, aduse direct din Japonia, pe căi oculte, lucru ce m-a făcut să-l suspectez pe fostul ofițer – făcea mare caz de trecutul său militar, mai ales că terminase Academia ca șef de promoție (ah, încă unul!) – de oarece duplicitate într-un fel vecină cu schizofrenia. Ca funcționar model la primărie dărașă fără scrupule toate coșmeliile și curnicurile ridicate fără autorizație în așa zisul intravilan cât și-n afara lui, dar, pe de altă parte, se holba, cu un singur ochi, e drept, căci celălalt îi plesnise în clipa în care descinsese, cu geamantanele umflate de bagaje, pe pământul Dobrogei, la Coralovca, în misiune secretă, cam în perioada postcolectivizării, când în bălțile Dunării și-n pădurile Munților Hercinici rezistența anticomunistă continua să dea bătaie de cap forțelor de securitate și propagandiștilor zeloși ai partidului cățărât fraudulos pe cretele puterii, la un tub catodic de fabricație capitalistă de ultimă oră, în vreme ce mai mulți colarovcani n-aveau poate nici măcar un radio cu galene la care să asculte nechezatul calului cu care intraseră în colhoz, în cazul în care se mai întorseseră cât de cât citovi de la canal sau de prin pușcăriile comuniste.

De câteva ori, spre rușinea mea, m-a furat somnul și capul mi-a căzut în piept, ca al păpușilor de cârpă când ajung în ultimul grad de degradare. În clipa în care tresăream, ca un cal care se apără de muște, nu-mi era deloc greu să surprind cei cinci ochi teferi din apartament îndreptați asupra mea, nu știu dacă precum ai magilor ce-l sorbeau din priviri pe minusculul mântuitor zgribulit în ieslea din Bethleem, dar direcționându-se automat și simultan, ca într-un film cu Chaplin, spre ficțiunea ușor lacrimogenă al cărei fir nu-l mai puteam înnoada. Răzuitul cu un colț de geam spart, al parchetului mă cam sleise de energie, iar mâncărurile ardelenești, preparate destul de picant, mai bine zis papricate, pentru unul care-i făcuse asiduu, nu și stringent, curte fiicei bucătăresei de la Capidava, mă toropiseră,

Iarna în oraș

când ar fi trebuit să mă înviorizez, ori cât aș fi încercat eu să sting cu bere germană arsurile și râgâiturile discrete provocate de sosul cu bănuibile valențe afrodisiace. Îmi ceream de fiecare dată iertare, însă mama domniței mă trăgea înapoi pe scaun ori de câte ori simulam timid că ar fi vremea să mă retrag. Ba chiar au insistat să dorm la ei, aveau paturi destule prin cele trei sau patru camere ale cvartalului, n-au specificat și dacă singur, dar eu am refuzat categoric ospitalitatea și am fost cât p-ai să recit cu glas tare, în latinește, celebrul vers despre precauția care e bine s-o ai față de darurile grecilor. Adevăru-i că, mai mult decât complicațiile sentimentale pe care le-ar fi generat rămânerea mea peste noapte în casa celei pe care cu câteva ore înainte, la interogatoriu, o numisem logodnica mea – și Rodica ținuse să povestească, la masă, cu haz, secvența respectivă – mă exaspera mirosul care se îmbibase fetid în tot ceea ce era în jur: o ușoară mireasmă seboreică urca din cearceafuri, din cuverturi, plăpumi și perne, de parcă toate ar fi fost spălate cu săpun făcut din câine mort, sau, nu era exclusă nici ipoteza că vreunul dintre ai casei avea cancer și încă nu conștientizase acest adevăr înspăimântător. Când părinții Rodicăi veniseră în Colarovca, aici nu exista nici un bloc cu locuințe de serviciu, cum am aflat că ar fi a mea, și n-aveam motive să mă îndoiesc de asta atâta vreme cât primăria făcea curățenie pe spezele ei, doar văzusem cu ochii mei, așa că securității infiltrați stătuseră în gazdă la niște turci din Dij-Mahala, dar plecaseră prea de mult de acolo încât să cred că mirosul de seu de batal, la mare cinste în bucătăria osmanlăilor, îndeosebi de Ramadan, se impregnase definitiv în boarfele foștilor chiriași ce îngroșaseră rândurile protipendadei colarovene în care, iată mi se oferea și mie o șansă nesperată să pătrund pe ușa din față, dar postura de escroc sentimental începea să-mi repugne, așa că m-am retras, în cele din urmă, spre bârlogul meu umil din celălalt capăt al blocului. Aerul dezinfectat de varul proaspăt al pereților m-a reconfortat și m-a ajutat să-mi pun ordine cât de cât, în gândurile răvășite. Pe peretele dinspre răsărit apăruse o icoană din care Maica Domnului mă privea îngândurată. Iată o surpriză cum nu cred să-mi mai fi făcut cineva vreodată. Venea, indubitabil, din partea pictorului misterios și nu era deloc exclus să fie chiar opera lui. Am simțit brusc nevoia să mă rog în fața ei, așa cum nu mai procedasem din copilărie, când credința nu-mi fusese încă zdruncinată de întâmplările prin care avea să se tăvălească viața. Somnul liniștitor și profund a coborât de îndată asupra-mi...